

Plattelands
Ontwikkelings
Programma
Regiebureau

Regiebureau POP

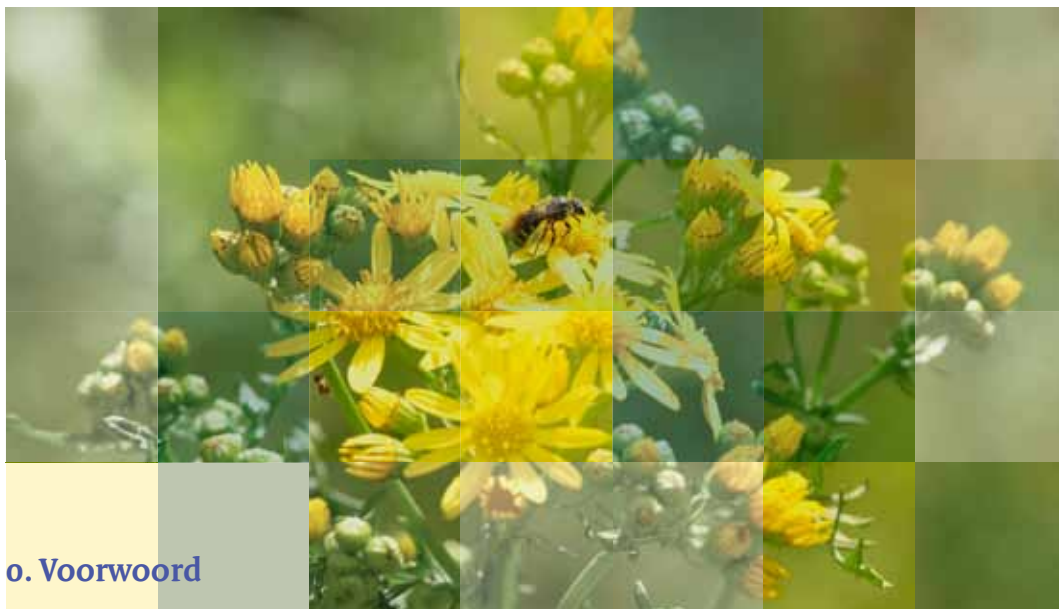
Jaarverslag 2010

Maart 2011

Inhoudsopgave

0.	Voorwoord	pagina 2
1.	Leeswijzer	pagina 3
2.	Programmawijzigingen	pagina 4
	2.1. Notificatie 2009-1	pagina 4
	2.2. Notificatie 2010-1	pagina 5
	2.3. Notificatie 2010-2/2011-1	pagina 5
3.	Financiële planning en control	pagina 6
	3.1 Financiën 2010	pagina 6
	3.2 Financiële rapportages	pagina 6
	3.3 Health Check en overige modulatiegelden	pagina 6
	3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg	pagina 7
	3.5 Budgetbrief	pagina 7
4.	Programmabegeleiding	pagina 8
	4.1 Overleg	pagina 8
	4.2 Helpdesk	pagina 11
	4.3 Administratieve Organisatie	pagina 11
5.	EU-aangelegenheden	pagina 12
6.	Monitoring en evaluatie	pagina 13
	6.1 Jaarverslag over de uitvoering 2009	pagina 13
	6.2 Mid Term Evaluatie POP2	pagina 13
	6.3 Strategische Monitoringsrapportage	pagina 14
	6.4 Evaluatie tijdens de uitvoering	pagina 14
7.	Communicatie	pagina 17
	7.1 Passie op het Platteland-prijs	pagina 17
	7.2 Nieuwsbrief	pagina 18
	7.3 Website	pagina 18
	7.4 Pers	pagina 18
	7.5 Conferenties en overige bijeenkomsten	pagina 18
	7.6 Informatiemateriaal	pagina 19
8.	Personele en managementinformatie	pagina 20
	8.1 Personeel	pagina 20
	8.2 Formatie	pagina 20
	8.3 Bedrijfsvoering	pagina 20
	8.4 Facilitair	pagina 20
	8.5 Financiën	pagina 20
Bijlagen		
1.	Samenstelling Comité van Toezicht POP in 2010	pagina 21
2.	Medewerkers Regiebureau POP in 2010	pagina 22

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van het Regiebureau Plattelandsontwikkelingsprogramma (Regiebureau POP). Het Regiebureau POP is een samenwerkingsverband van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I)¹ en de twaalf provincies. De missie van het Regiebureau luidt: via een vlekkeloos parcours komen tot volledige besteding van de Nederlandse enveloppe in het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Een belangrijke taak van het Regiebureau is dan ook: het bewaken van de (financiële) voortgang van de uitvoering van het programma en het bijsturen bij geconstateerde knelpunten.

Doel van dit jaarverslag is verantwoording af te leggen over de verrichte werkzaamheden aan opdrachtgevers en uit anderen hoofde geïnteresseerden.

In dit jaarverslag wordt beschreven welke werkzaamheden het Regiebureau POP in 2010 zoal heeft verricht. Ik constateer, dat 2010 met recht het jaar van de grotere projecten en bijzondere onderwerpen genoemd kan worden. Het hele jaar stond in het teken van de Mid Term Evaluatie van het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 (POP2). In het voorjaar werd de Passie Op het Platteland-prijs feestelijk uitgereikt en, naast het gebruikelijke Jaarverslag over de uitvoering, werd dit jaar ook de eerste Strategische Monitoringsrapportage ingediend bij de Europese Commissie.

Verder heeft het aantreden van de nieuwe regering in oktober 2010 impact op de realisatie van het POP2. De aangekondigde bezuinigingen op de rijksuitgaven, zoals op het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), zijn nu al voelbaar bij de uitvoering van het programma. Het Regiebureau POP zal in 2011 meer dan ooit alert moeten zijn op ontwikkelingen die de besteding van de beschikbare Europese middelen kunnen beïnvloeden.

Hans Zwetsloot
Directeur Regiebureau POP

¹ Ministerie van EL&I als opvolger van het voormalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

1. Leeswijzer

De opbouw van dit jaarverslag is als volgt:

Allereerst worden in hoofdstuk 2 de in 2010 doorgevoerde, respectievelijk voorgestelde wijzigingen in het programma beschreven.

Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de financiële planning en control-aangelegenheden; de meer inhoudelijke programmabegeleiding wordt verantwoord in hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 5 bevat een korte weergave van de werkzaamheden specifiek gericht op EU-aangelegenheden, waarna in hoofdstuk 6 de monitorings- en evaluatiewerkzaamheden worden beschreven. Belangrijk onderdeel daarvan is vanzelfsprekend de in 2010 uitgevoerde Mid Term Evaluatie van het POP2 (zie §6.2).

In hoofdstuk 7 volgt een beschrijving van de belangrijkste communicatieactiviteiten, waarin ondermeer wordt ingegaan op de in 2010 voor het eerst uitgereikte Passie Op het Platteland-prijs (zie §7.1).

Tot slot vindt u in hoofdstuk 8 informatie over de belangrijkste personele en managementaangelegenheden bij het Regiebureau POP in 2010.

2. Programmawijzigingen

Een notificatie is een programma-aanpassing die moet worden gemeld aan de Europese Commissie, maar waarvoor geen nieuwe beschikking van de Commissie nodig is.

In 2010 is er één notificatievoorstel door de Europese Commissie geaccordeerd, te weten 2009-1. De inhoud van deze programma-aanpassing wordt besproken in §2.1.

Ook is er in 2010 één notificatie bij de Europese Commissie ingediend, namelijk notificatievoorstel 2010-1. Inhoudelijke en procedurele informatie daarover kunt u vinden in §2.2.

In §2.3 wordt vooruitgeblekt op de in 2011 in te dienen notificatie 2011-1, aangezien veel van de voorbereidende activiteiten daarvoor in 2010 zijn verricht.

2.1 Notificatie 2009-1

Notificatievoorstel 2009-1 werd op 30 juli 2009 ingediend bij de Europese Commissie en behelst de aanpassing van diverse maatregelfiches. De belangrijkste aanpassingen hebben betrekking op maatregelfiche 214 (agromilieuverbintenissen) en maatregel 212 (probleemgebieden).

De aanpassing van maatregelfiche 214 houdt verband met de invoering van het nieuwe nationale Subsiestelsel voor Natuur- en Landschapsbeheer ter vervanging van de Provinciale Subsidierегeling Agrarisch Natuurbeheer. Het doel is een stelsel dat ecologisch meer verantwoord, effectiever en efficiënter is. De basis voor de beheerpakketten wordt gevormd door een ecologisch onderbouwd natuurbeheerplan. De resultaten worden via monitoring nauwlettend gevolgd en zonodig worden de pakketten bijgesteld. Daarnaast is het rekensysteem voor de jaarlijkse onderbouwing van de vergoedingen verder ontwikkeld en zijn de tarieven voor de nieuwe verbintenissen aangepast aan de prijsontwikkeling voor landbouwproducten op de wereldmarkt.

De aanpassing van maatregelfiche 212 behelst een uitbreiding van de probleemgebieden met een gebied van 7.632 ha op het eiland Texel. Met de aanmelding van dit gebied heeft Nederland een nieuwe gebiedscategorie gecreëerd, te weten 'een eilandpositie'. De landbouwbedrijven op Texel maken extra kosten, waardoor de winstgevendheid in het geding komt. Instandhouding van deze bedrijven op Texel is van belang voor het landschap en een belangrijke basis voor de plaatselijke economie en leefbaarheid.

Notificatievoorstel 2009-1 is op 22 februari 2010 goedgekeurd door de Europese Commissie.

2.2 Notificatie 2010-1

Op 27 oktober 2010 is notificatievoorstel 2010-1 bij de Europese Commissie ingediend. Dit notificatievoorstel omvat aanpassingen van verscheidene maatregelfiches, te weten:

Notificatievoorstel 2010-1 was op 31 december 2010 nog in behandeling bij de Europese Commissie. Goedkeuring volgde op 24 januari 2011.

Maatregel 11C	Demonstratieprojecten: aanpassing wijze van openstelling.
Maatregel 121	Correctie abusievelijk weggevallen actie 'vermindering milieubelasting'
Maatregel 124	Correctie financiële tabel
Maatregel 125	Aanpassing steunintensiteit, aanpassing gebieden waar maatregel van toepassing is.
Maatregel 212	Correctie kaartbeelden probleemgebieden
Maatregel 214	Technische aanpassingen aantal pakketten, correcties enkele onjuistheden, uitbreiding gebieden waarin maatregel van toepassing is
Maatregel 216	Aanpassing steunintensiteit, correctie financiële tabel
Maatregel 311b en 321b	Correctie verwijzing naar een richtlijn
Maatregel 312	Correctie onjuiste definitie (micro-ondernemingen)
Maatregel 323 en 413	Herziening maximale steunintensiteiten
Staatssteunaanpassingen (tabel hoofdstuk 8 en tabellen hoofdstuk 9)	

2.3 Notificatie 2010-2 / 2011-1

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat in 2010 een notificatie 2010-2 ingediend zou worden, die met name aanvullende staatssteunmeldingen zou bevatten. Omdat de afdeling Staatssteun van de Europese Commissie aanvullende vragen had over de betreffende meldingen, is deze notificatie niet meer in 2010 ingediend.

De staatssteunonderwerpen worden meegenomen in notificatie 2011-1.

3. Financiële planning en control

De missie van het Regiebureau POP is: via een vlekkeloos parcours sturen op volledige realisatie van het POP2. Veel van de inspanningen van het Regiebureau zijn daarom gericht op het voorkomen van onderuitputting van het ELFPO-budget. Een belangrijk instrument hiervoor is financiële planning en control. In dit hoofdstuk worden daarom de belangrijkste werkzaamheden beschreven van het Regiebureau in 2010 op dit gebied.

3.1 Financiën 2010

Nederland had tot en met het jaar 2008 de beschikking over een EU-kasbudget van €143,1 mln. (€70,5 mln. voor 2007 en €72,6 mln. voor 2008). Het budget voor 2007 moest op basis van de n+2-regel uiterlijk eind 2009 zijn uitbetaald aan de eindbegunstigden, en eind januari 2010 zijn gedeclareerd bij de EU. Conform dezelfde regel moest het budget voor 2008 uiterlijk eind december 2010 zijn uitbetaald, en eind januari 2011 zijn gedeclareerd. Voor beide jaartranches is dit gelukt: de budgetten voor 2007 en 2008 zijn op tijd volledig gerealiseerd.

Per 1 januari 2011 is in totaal ruim 165 miljoen uitbetaald en gedeclareerd (zie onderstaande tabel). Dit betekent dat van het EU-budget van €73,7 mln. dat in 2009 beschikbaar was (inclusief modulatie- en Health Check-gelden) en op 31 december 2011 uitbetaald moet zijn, per 21 december 2010 ongeveer €22 mln. was gedeclareerd.

Het EU-budget van €87 mln., dat per 1 januari 2010 beschikbaar is gekomen (inclusief modulatie- en Health Check-gelden), moet nog volledig uitbetaald en gedeclareerd worden.

Tot en met december 2010 is het financiële beeld als volgt:

Budgetoverzicht 2010

	Beschikbaar in 2007 tot en met 2010	Realisatie tot en met 31-12-2010	
	in mln. euro's	in mln. euro's	%
As 1 Versterking concurrentievermogen land- en bosbouwsector	95	33,6	35
As 2 Verbetering milieu en platteland	93	74,4	80
As 3 Leefbaarheid en diversificatie	86	41,7	48
As 4 Uitvoeren Leaderaanpak	28	14,7	52
Technische bijstand	2	1,1	55
TOTAAL	304	165,5	54

3.2 Financiële rapportages

Tijdens de looptijd van POP2 wordt tweemaal per jaar (op 31 januari en 31 juli) aan de Europese Commissie gerapporteerd over de kwartaalbedragen die Nederland verwacht te gaan declareren. Ook moeten voor de daaropvolgende twee jaren ramingen worden verstrekt. Het Regiebureau POP heeft het aanleveren van de benodigde gegevens aan de Europese Commissie gecoördineerd. Omdat in de afgelopen jaren is gebleken dat de ramingen van alle Lidstaten te optimistisch zijn, vraagt de Commissie hen sinds 2009 om in september de op 31 juli ingediende raming te controleren en deze, indien nodig, bij te stellen.

Ook in 2010 heeft bijstelling van de ramingen plaatsgevonden. Nederland bleek, door de ervaringen van de afgelopen jaren, juist te voorzichtig geraamd te hebben: de ramingen voor zowel het derde, als het vierde kwartaal 2010 werden na de controle beide met circa € 2 mln. verhoogd. De uiteindelijke declaraties bleken zelfs nog iets hoger uit te vallen dan de bijgestelde ramingen.

3.2 Health Check en overige modulatiegelden

3.3.1 Health Check

In 2009 zijn de zogeheten Health Check-gelden, na goedkeuring door de Europese Unie, toegevoegd aan de POP2-

enveloppe van de lidstaat Nederland. Het toegevoegde bedrag is in totaal ruim €97,5 mln., verdeeld over de jaren 2009 (+€2,2 mln.), 2010 (+ €14,9 mln.), 2011 (+ €19,8 mln.), 2012 (+ €26,4 mln.) en 2013 (+ €34,2 mln.).

Met de goedkeuring van het wijzigingsvoorstel 2009-1 is het Health Check-besluit in het POP2 geïmplementeerd, waarna die middelen tot besteding konden komen.

3.3.2 Overige modulatiegelden

Reeds in augustus 2008 is de POP2-enveloppe van Nederland aangevuld met de bedragen die als gevolg van de hervorming van de Marktordening Groenten en Fruit zijn vrijgekomen.

Voor Nederland ging het om een totaalbedrag van €9,1 mln., verdeeld over de jaren 2009 (€1,6 mln.), 2010 (€1,7 mln.), 2011 (€1,9 mln.), 2012 (€1,9 mln.) en 2013 (€ 2 mln.). De noodzakelijke aanpassingen om deze modulatiegelden te kunnen besteden zijn deels meegenomen in het wijzigingsvoorstel 2009-1, deels in notificatie 2009-1.

3.4 Financieel voor- en najaarsoverleg

Het is belangrijk dat bij signalen over stagnatie in de financiële realisatie zo snel mogelijk maatregelen worden getroffen. Daarom maakt het Regiebureau sinds 2009 tweemaal per jaar een analyse van de stand van zaken van de realisatie van POP2. Daartoe worden met alle budgethouders (provincies, ministerie van EL&I) en in aanwezigheid van Dienst Landelijk Gebied (DLG) Betaalorgaan de verplichtingen en verwachtingen ten aanzien van toekomstige verplichtingen doorgenomen.

Op basis van het totaalbeeld dat daarmee ontstaat, worden zo nodig voorstellen voor budgetaanpassingen dan wel inhoudelijke aanpassingen van het POP2 gedaan. Ook in 2010 zijn dergelijke voorstellen gedaan:

3.4.1 Voorstel versnelling uitvoering POP

Op basis de door het Regiebureau POP in 2009 en 2010 uitgevoerde financiële analyses heeft het Regiebureau POP een procedurevoorstel opgesteld om snel te kunnen ingrijpen bij een dreigende onderbesteding van Europese middelen. De procedure bestaat uit twee stappen.

Als eerste stap: bezien in hoeverre het mogelijk is een dreigende onderbesteding binnen een maatregel zelf op te lossen, bijvoorbeeld door verbetering van de toepassing (verbreding, verruiming voorwaarden), herschikking van budgetten tussen onderdelen van een maatregel, of herschikking van budgetten tussen budgethouders.

Indien deze eerste stap onvoldoende soelaas biedt, zal als tweede stap worden bezien of herschikking van middelen tussen maatregelen binnen dezelfde prioritaire as een oplossing is. Hierbij zal dan zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht bij vergelijkbare doelen. Indien hier mogelijkheden zijn, zal deze stap leiden tot een, door het CvT geaccordeerde, notificatie van het programma bij de Europese Commissie.

Indien beide voorgaande stappen geen oplossing vormen, zal in overleg met alle betrokkenen worden bezien in hoeverre overheveling van middelen tussen assen wenselijk is. Indien de overheveling van middelen aanzienlijk is, zal hiervoor een formele wijzigingsprocedure bij de Europese Commissie moeten worden doorlopen. Dit voorstel is voorgelegd aan het CvT in de vergadering van 17 juni (zie § 4.1.1).

3.4.2 Advies tot aanpassing programmering financiën

Uit de najaarsronde met budgethouders bleek dat een aanpassing van de programmering op korte termijn wenselijk was om tot tijdige besteding van het EU-budget te komen. Daartoe heeft het Regiebureau een voorstel opgesteld, gebaseerd op de meest recente inzichten in de stand van zaken van de uitvoering van POP2, en in lijn met de bevindingen van de MTE (peildatum eind 2009) en het protocol voor de verschuiving van financiële middelen (zie boven).

Samengevat leidt het advies tot een beperkte verschuiving van budgetten binnen de assen 1 (Versterken concurrentiekracht landbouw) en 2 (Verbeteren natuur en milieu), tussen en binnen maatregelen. Voor de budgetten die gekoppeld zijn aan het Investeringsbudget Landelijk Gebied wordt het nieuwe bestuursakkoord tussen Rijk en provincies afgewacht. Het advies is voorgelegd aan het CvT in de vergadering van 2 december (zie § 4.1.1).

3.5 Budgetbrief

Het Regiebureau stelt jaarlijks in januari de zogeheten budgetbrief op, waarin per regelingseigenaar (provincie of ministerie van EL&I), en per maatregel het voor dat jaar beschikbare EU-budget wordt aangegeven, alsmede een overzicht van in de komende jaren nog beschikbare middelen. Deze gegevens worden vastgelegd in de financiële systemen van het Betaalorgaan Dienst Landelijk Gebied en delegated body Dienst Regelingen (DR).

4. Programmabegeleiding

Voor de uitvoering van taken op het gebied van inhoudelijke programmabegeleiding organiseert of faciliteert het Regiebureau verschillende overlegstructuren. Naast het door de EU voorgeschreven Comité van Toezicht POP NL zijn dat: het Twaalf Provinciën Overleg, het POP-coördinatieoverleg EL&I en het Begeleidingsteam POP. In §4.1 wordt beschreven welke werkzaamheden in dit kader in 2010 hebben plaatsgevonden. Ook vervult het Regiebureau een helpdeskfunctie (zie §4.2) en is het verantwoordelijk voor het onderhouden van de Administratieve Organisatie (AO) (zie §4.3).

4.1 Overleg

4.1.1 Comité van Toezicht POP NL

De directeur Regiebureau POP is tevens secretaris van het Comité van Toezicht POP NL (CvT). Het CvT heeft in 2010 tweemaal vergaderd, te weten op 17 juni en 2 december.

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van dit overleg, bereidt de agenda en de te bespreken stukken voor en draagt zorg voor de coördinatie van de voorbereidende (ambtelijke) afstemming.

CvT-vergadering 17 juni 2010

Algemeen

De CvT-vergadering van 17 juni was de eerste 'fysieke' vergadering van het comité sinds bijna een jaar: in december 2009 was er een schriftelijke ronde. Ter vergadering zijn de reacties op de in de schriftelijke ronde voorgelegde stukken voor kennisgeving aangenomen. Daarnaast is tijdens het overleg informatief gesproken over de algemene stand van zaken van het programma (uitvoering algemeen, financiën, monitoring en evaluatie en communicatie).

Voorstel Versnelling uitvoering POP2

Ter vaststelling stond het protocol voor de versnelling van de uitgaven in het kader van POP2 op de agenda. Zie voor inhoudelijke informatie §3.4.1.

Het CvT heeft ingestemd met het protocol, onder de voorwaarde dat de laatste stap (overheveling van middelen tussen assen) alleen als ultimatum remedium zal worden ingezet, en pas nadat daarover goede bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Gezien de benodigde doorlooptijd van een programmawijziging bij de Europese Commissie zal in dat geval de noodzakelijke aanpassing tijdig aan het CvT moeten worden voorgelegd.

Een tweede onderdeel van het agendapunt over de versnelling van de uitvoering POP2 betrof een concreet voorstel voor enkele beperkte verschuivingen van middelen binnen maatregelen en tussen maatregelen binnen dezelfde as, conform het protocol. Het CvT heeft ingestemd met de voorgestelde verschuivingen.

Jaarverslag over de uitvoering 2009

Na een korte bespreking is het Jaarverslag over de uitvoering door het CvT goedgekeurd. Voor inhoudelijke informatie over het Jaarverslag 2009 zie §6.1.

Notificaties

Het CvT heeft de stand van zaken rond de notificaties besproken.

1/ Notificatie 2009-1

Het CvT is geïnformeerd over het feit dat notificatievoorstel 2009-1 op 22 februari 2010 werd goedgekeurd door de Europese Commissie. Zie voor inhoudelijke informatie over deze aanpassing §2.1 van dit jaarverslag.

2/ Notificatie 2010-1

Notificatievoorstel 2010-1 was ten tijde van de vergadering nog in voorbereiding. Het CvT heeft ingestemd met de verdere uitwerking van de notificatie en indiening ervan bij de Europese Commissie. Zie voor inhoudelijke informatie over deze aanpassing §2.2 van dit jaarverslag.

CvT-vergadering 2 december 2010

Mededeling Europese Commissie en kabinetsreactie

In de vergadering heeft een vertegenwoordiger van de programmadirectie Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

(GLB) van het ministerie van EL&I een presentatie gegeven over de mededeling van de Europese Commissie over het GLB (van 18 november 2010) en de reactie van het kabinet daarop (van 26 november 2010).

Mid Term Evaluatie

Een belangrijk agendapunt was de concepteindversie van de Mid Term Evaluatie van POP₂ (zie voor inhoudelijke informatie §6.2). Na toelichtende vragen en discussie heeft het CvT ingestemd met toezending van het rapport aan de Europese Commissie.

Strategisch Monitoringsrapport

Ook met het Strategisch Monitoringsrapport (zie §6.3) heeft het CvT ingestemd.

Advies aanpassing programmering financiën POP₂

Het CvT is akkoord gegaan met het voorstel tot aanpassing van de programmering van de financiën (zie §3.4.2).

Werkplannen

Het CvT heeft ingestemd met de jaar-/werkplannen van het Netwerk Platteland en het Regiebureau POP.

4.1.2 Twaalf Provinciën Overleg

In het Twaalf Provinciën Overleg (TPO) worden beleidsmatige en uitvoeringstechnische zaken besproken die verband houden met de implementatie van POP₂. Ook heeft het TPO een rol in de voorbereiding van de CvT-vergaderingen: de conceptvergaderstukken worden er besproken. Deelnemers aan het TPO zijn: de provinciale POP-coördinatoren, het ministerie van EL&I, het IPO en vertegenwoordigers van DLG en delegated body DR. Het Regiebureau POP voert het secretariaat van dit overleg.

Het TPO heeft in 2010 zevenmaal vergaderd en er is één schriftelijke consultatie geweest. Belangrijke bespreekpunten waren: de financiële voortgang van het programma (waaronder het voorstel versnelling POP₂, zie §3.4.1), en de gevolgen van het regeerakkoord van het Kabinet Rutte, voor met name de ILG-gelden en de daaruit voortvloeiende vertraging in de besteding van het ELFPO-budget.

4.1.3 POP-coördinatieoverleg EL&I

Het POP-coördinatieoverleg EL&I is een in 2009 ingesteld als een intern overleg van het toenmalige ministerie van LNV.

Het coördinatieoverleg is in 2010 driemaal bijeen geweest (op 16 april, 4 juni en 19 november). Belangrijke bespreekpunten waren de vergaderstukken voor het CvT, de toekomst GLB/voorbereidingen POP₃ en (toekomstige) aanpassingen van de EU-regelgeving inzake het staande POP₂.

4.1.4 Begeleidingsteam POP

Het Regiebureau POP voert het secretariaat van het Begeleidingsteam POP (B-team) met vertegenwoordigers van (beleids)directies van EL&I, provincies (landsdelige vertegenwoordiging), DLG Betaalorgaan en delegated body DR. Het B-team geeft advies over interpretatiekwesies inzake EU-regelgeving die relevant is voor de uitvoering van het POP₂. Het B-team heeft in 2010 zevenmaal vergaderd. Belangrijke bespreekpunten in 2010 waren: de loonkosten eigen personeel (hier is uiteindelijk een interpretatievraag over gesteld aan de Europese Commissie), overheadkosten, beperking controlelast Betaalorgaan en kavelinrichtingswerken.

4.1.5 STAR-comité / Plattelandsontwikkelingscomité

Het STAR-comité is het inhoudelijk adviesorgaan van de Europese Commissie voor plattelandsaangelegenheden in het kader van de programmaperiode 2000-2006.

Voor het adviseren over zaken die verband houden met de programmaperiode 2007-2013 is het Plattelandsontwikkelingscomité ingesteld.

In 2010 heeft het Plattelandsontwikkelingscomité in totaal acht keer vergaderd. Zesmaal betrof het een gecombineerde vergadering met het STAR-comité.

Het Regiebureau POP draagt bij aan de nationale voorbereiding van deze vergaderingen en ondersteunt de lidstaatvertegenwoordiger voor Nederland in dit comité.

Belangrijke aandachtspunten in 2010 waren: de goedkeuring van plattelandsontwikkelingsprogramma's van

de lidstaten n.a.v. de Health Check (voor zover goedkeuring nog niet in 2009 had plaatsgevonden), monitoring (voorbereiding Mid Term Evaluatie, strategische monitoringsrapportage en Jaarverslag over de uitvoering), vereenvoudiging van uitvoeringsmechanismen bij plattelandontwikkeling en de wijziging van Controleverordening (EG) 1975/2006.

Verder is de financiële tenuitvoerlegging van het ELFPO op EU27-niveau een vast agendapunt. De Europese Commissie benadrukte in 2010 herhaaldelijk het belang van nauwkeurige, betrouwbare financiële ramingen.

4.1.6 Comité voor de Landbouwfondsen

Voor het afstemmen van financiële zaken die ondermeer het ELFPO betreffen, is het Comité voor de Landbouwfondsen ingesteld.

Het Regiebureau POP is agendalid van dit overleg en woont het bij als de agenda daarvoor aanleiding geeft. In 2010 heeft het Regiebureau geen vergaderingen van het Comité van de Landbouwfondsen bijgewoond.

4.1.7 Financieel voor- en najaarsoverleg

Tweemaal per jaar wordt met de POP2-budgethouders overleg gevoerd over de realisatie van het POP2. Zie hiervoor §3.4.

4.1.8 Overleg met DG AGRI en Plattelandontwikkeling

Jaarlijks onderzoekt de Europese Commissie op grond van art. 83 van Verordening (EG) 1698/2005 de resultaten van het Plattelandontwikkelingsprogramma aan de hand van het Jaarverslag over de uitvoering. Dit geschiedt in de vorm van een zogeheten voortgangsoverleg.

Het voortgangsoverleg over het Jaarverslag 2008 was op verzoek van de Commissie verschoven in verband met de grote werkdruk vanwege de programmawijzigingen voor de Health Check, en heeft daarom pas op 27 januari 2010 plaatsgevonden. Het overleg over het Jaarverslag 2009 heeft plaatsgevonden op 26 november 2010.

De agenda voor dit overleg bevat in ieder geval de volgende onderwerpen: 1. De Nationale Plattelandsstrategie, 2. De stand van zaken van de uitvoering van het programma, 3. Het Jaarverslag over de uitvoering, 4. Evaluatie tijdens de uitvoering, 5. Aanpassingen aan het programma, 6. Comité van Toezicht POP en 7. Het Plattelandsnetwerk.

Ad 1: In het voortgangsgesprek op 27 januari 2010 werd zowel door de Commissie als door de Lidstaat het belang onderkend van het aanleveren van een aanvulling op de NPS met de zogeheten nieuwe uitdagingen en de verdeling van de gelden die beschikbaar waren gekomen in het kader van de Health Check en het Economisch Herstelpakket. Ook diende deze nieuwe versie van de NPS een actualisatie te bevatten van de indicatoren. Ten tijde van het voortgangsgesprek van 26 november 2010 was de gewijzigde versie van de Nationale Plattelandsstrategie, inclusief geactualiseerde indicatoren, ingediend en door de Commissie goedgekeurd. De Commissie benadrukte het belang van de verdere ontwikkeling van indicatoren ten behoeve van het meten van de impact van het programma.

Ad 2: De financiële voortgang van het programma werd besproken, waarbij er aandacht was voor de goed lopende en minder goed lopende maatregelen en de oorzaken daarvan.

Ad 3: De Jaarverslagen over de uitvoering van 2008 en 2009 zijn besproken (in respectievelijk de vergadering van 27 januari en die van 26 november 2010). Er werd ingegaan op inhoudelijke verbeterpunten voor de toekomstige Jaarverslagen, alsmede op aandachtspunten bij het verzamelen van gegevens voor en het rapporteren over een aantal resultaatindicatoren.

Ad 4: In januari kon Nederland melden dat de opdracht voor de Mid Term Evaluatie na een aanbesteding was gegund aan een consortium van Ecorys en Witteveen+Bos, geselecteerd uit vier inschrijvingen. Er werd opgemerkt dat in 2010 drie rapportages zouden moeten worden opgeleverd, die elkaar gedeeltelijk zouden overlappen (het Jaarverslag over de uitvoering POP2 over 2009, het eerste Strategische Monitoringsrapport en de Mid Term Evaluatie). Verder werd toegelicht welke acties de lidstaat had ondernomen om de gegevensverzameling ten behoeve van de indicatoren te verbeteren.

In de vergadering van november 2010 werd gemeld dat de conceptversie van de Mid Term Evaluatie geagendeerd stond voor de vergadering van het Comité van Toezicht van 2 december van datzelfde jaar. Nadere bestudering van de rapportage zou volgen nadat deze officieel zou zijn ingediend bij de Commissie.

Ad 5: De stand van zaken van lopende programmawijzigingen en notificaties werd besproken. In de januarivergadering ging het om de follow up van het wijzigingsvoorstel 2009-1 (Health Check) en de notificatie 2009-1. In de novembervergadering betrof het notificatie 2010-1. Tevens werden in beide vergaderingen doorkijkjes gegeven naar toekomstige notificaties die Nederland voornemens was in te dienen.

4.1.9 Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland

Iedere Europese lidstaat is op basis van Verordening (EG) 1698/2005 verplicht om een Nationaal Plattelandsnetwerk in te richten. De combinatie ETC/CLM c.a. levert in Nederland het zogenoemde 'Netwerkteam' dat een verbindingsfunctie heeft, gebiedsgroepen ondersteunt en het opzetten van integrale en innovatieve plannen stimuleert.

De aansturing van het Netwerkteam vindt plaats in een Opdrachtgeversoverleg Netwerk Platteland, waarin het ministerie van EL&I, de provincies, het Regiebureau POP en het Netwerkteam zijn vertegenwoordigd. De beleidsmatige aansturing van het Netwerkteam is de verantwoordelijkheid van vertegenwoordigers van het ministerie van EL&I en de provincies. Het Regiebureau is gedelegeerd opdrachtgever en voorzitter van het overleg. Ongeveer viermaal per jaar wordt tijdens een vergadering de voortgang van de werkzaamheden van het Netwerkteam besproken en zonedig bijgestuurd.

In 2010 is het Opdrachtgeversoverleg tweemaal bijeen geweest. Belangrijk aandachtspunt was het werkplan van het Netwerk voor 2011.

4.1.10 Overleg met DLG Betaalorgaan

Tweemaal per jaar voert het Regiebureau POP met DLG Betaalorgaan overleg over de ontwikkelingen die van belang zijn voor de uitvoering van het programma.

4.1.11 Overleg met Regiebureau Natura 2000

Met het Regiebureau Natura 2000 is in 2010 tweemaal overlegd over de mogelijkheden om het POP2 in te zetten ter ondersteuning van de realisatie van de Natura 2000-gebieden. Diverse maatregelfiches zijn daarvoor in potentie geschikt. Ook is er voorlichting verstrekt aan de provinciale projectleiders Natura 2000.

4.2 Helpdesk

Regelingeigenaren, DLG Betaalorgaan en delegated body DR stellen het Regiebureau POP regelmatig (telefonisch) vragen over bijvoorbeeld interpretatie en werkwijze bij de uitvoering van POP2.

Daarnaast stellen consultants, projectaanvragers in spe en belangstellenden het Regiebureau (algemene) vragen over het POP2 en de subsidiemogelijkheden in dat kader.

Het Regiebureau streeft naar een snelle afhandeling van vragen en verzoeken.

4.3 Administratieve Organisatie

Zoals in het POP2 aangegeven, heeft het Regiebureau POP een Administratieve Organisatie (AO) POP2 laten opstellen. Eind december 2009 is het totale pakket met procesbeschrijvingen door de directeur-generaal van het toenmalige ministerie van LNV vastgesteld.

De vastgestelde AO is inmiddels op onderdelen achterhaald vanwege de reorganisaties die in 2009 en 2010 bij het Ministerie van LNV hebben plaatsgevonden.

In 2010 is het Ministerie van LNV opgegaan in het nieuwe Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De AO zal aan deze ontwikkelingen worden aangepast zodra de nieuwe organisatiestructuur bekend is.

5. EU-aangelegenheden

Het Regiebureau POP is als Managing Authority eerste aanspreekpunt voor de Landdesk Nederland van DG AGRI en Plattelandsontwikkeling van de Europese Commissie als het gaat om de dagelijkse uitvoering van het POP2 en ingediende notificaties. Goede contacten met de Commissie zijn van belang voor een efficiënte, effectieve en EU-conforme implementatie van POP2 en het snel en probleemloos geaccordeerd krijgen van notificaties en wijzigingen.

Daarnaast zorgde het Regiebureau voor de gebruikelijke begeleiding van de lidstaatvertegenwoordiging in het Plattelandsontwikkelingscomité, werd contact met de Permanente Vertegenwoordiging bij de EU en het Huis der Nederlandse Provincies in Brussel onderhouden en het toegangsbeheer en de coördinatie van SFC2007 verzorgd. SFC staat voor 'System for Fund Management in the European Community'. Het is het computerprogramma waarmee de Lidstaten en de Commissie met elkaar communiceren.

Het Regiebureau is tevens aanwezig geweest bij verschillende seminars en werkgroepen in EU-verband. Zie daarvoor §6.4.4 en §7.5.

6. Monitoring en evaluatie

6.1 Jaarverslag over de uitvoering 2009

Iedere lidstaat moet jaarlijks, uiterlijk op 30 juni, een verslag over de uitvoering van POP2 in het voorgaande kalenderjaar indienen bij de Europese Commissie. Het Jaarverslag wordt opgesteld door het Regiebureau POP, op basis van gegevens van het Betaalorgaan DLG, delegated body DR, provincies en beleidsdirecties van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

De belangrijkste conclusies in het Jaarverslag over 2009 zijn, dat tot en met 2009 20% van de geprogrammeerde ELFPO-gelden is uitgegeven (gerelateerd aan de totale periode).

Per as loopt dit uiteen van 10-12% voor de assen 1,3 en 4 en tot 38% voor as 2. Onder laatstgenoemde as is de omvangrijke maatregel Agromilieuverbintenissen met 47% koploper. Het Jaarverslag concludeert dat meerdere maatregelen in de periode 2010-2011 voor een stimuleringsimpuls in aanmerking komen. Na een periode van 3 jaar (2007-2009) zou 30-40% van de streefwaarden voor de outputindicatoren van de individuele maatregelen bereikt kunnen zijn. Dit is nog maar voor circa 30% van de maatregelen het geval.

In haar schriftelijke reactie op het Jaarverslag van 30 juli 2010 merkte de Europese Commissie op dat het wenselijk is om in het volgende verslag meer concrete cijfers beschikbaar te hebben over de resultaatindicatoren. Het verslag is op 26 november 2010 besproken met de Europese Commissie (zie daarvoor § 4.1.8).

6.2 Mid Term Evaluatie POP2

Alle lidstaten van de Europese Unie moesten uiterlijk 31 december 2010 een tussentijdse evaluatie van hun plattelandsontwikkelingsprogramma indienen bij de Europese Commissie. Deze verplichting vindt zijn oorsprong in artikel 84 van Raadsverordening (EG) 1698/2005. De evaluatie moest worden uitgevoerd door een onafhankelijke evaluator.

Een belangrijk onderdeel van de evaluatie is een oordeel over de doeltreffendheid, doelmatigheid en impact van de steunverlening onder POP2 in de jaren 2007 t/m 2009. Na een openbare aanbestedingsprocedure is de opdracht voor het uitvoeren van de MTE eind 2009 gegund aan een consortium bestaande uit Ecorys en Witteveen+Bos. Voor het begeleiden van de aanbesteding was in 2009 reeds een begeleidingsgroep ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van het toenmalige ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, de provincies, DLG Betaalorgaan en delegated body Dienst Regelingen. Het Regiebureau POP was voorzitter van deze begeleidingsgroep en voerde tevens het secretariaat. Deze begeleidingsgroep heeft in 2010 ook de uitvoering van de opdracht begeleid. Daartoe is maandelijks vergaderd om voortgang en conceptrapportages te bespreken. Op 15 september vond in Utrecht een expertmeeting plaats met betrokkenen 'uit het veld', waarin de eerste conclusies van de evaluator werden getoetst.

Op 2 december heeft het Comité van Toezicht kennisgenomen van het concepteindrapport van de evaluatie en ingestemd met verzending aan de Europese Commissie. Op 23 december is de rapportage via SFC ingediend. De belangrijkste bevindingen zijn, in het kort, de volgende:

Context

In het algemeen geldt dat de veranderingen in de macro-economische context waarin het POP2 is/wordt uitgevoerd niet de problematiek van het Nederlandse platteland inhoudelijk sterk heeft veranderd of dat hierdoor andere maatregelen nodig zouden zijn. Wel heeft de verslechterde macro-economische situatie de mogelijkheden van begunstigden beperkt om de subsidiemogelijkheden van het POP2 daadwerkelijk te benutten.

Samenhang middelen en doelen

Een volledige beoordeling van de samenhang tussen inzet van maatregelen en de te bereiken doelstellingen is moeilijk te geven. Hierbij speelt mee dat naast het POP 2 ook het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) beschikbaar is voor het Nederlandse platteland. De omvang van het POP2 budget veel kleiner (10%) dan dat van het ILG. Dit is tevens een verklaring voor de bevinding dat het programma vooral als een (co-) financieringsinstrument wordt gezien en niet zozeer als een zelfstandig beleidsprogramma

Evenwicht tussen maatregelen

Er zijn geen grote verschuivingen nodig zijn tussen de budgetten van de verschillende Assen of die van individuele maatregelen. Wel blijft voor As 3 (leefbaarheid en diversificatie) de inzet op een breed pakket van maatregelen een punt van aandacht.

Mate van doelbereiking

De analyse per maatregel leidt tot een sterk wisselend beeld. Een algemene conclusie is dat er sprake is geweest van een trage opstart van het POP2. Dit kan worden verklaard vanuit het feit dat de officiële goedkeuring pas in juli 2007 werd afgegeven, terwijl daarnaast een (complexe) gedecentraliseerde uitvoeringsorganisatie moest worden opgestart. Aan het eind van de beschouwde periode is het programma duidelijk meer op stoom gekomen mede dankzij de inzet van de provincies. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de mate waarin per 31 december 2009 de beschikbare middelen per maatregel waren toegekend.

6.3 Strategische Monitoringsrapportage

In het kader van het strategisch toezicht dient de Lidstaat Nederland elke twee jaar een samenvattend rapport te maken op basis van de Jaarverslagen over de uitvoering. Deze verplichting vindt zijn oorsprong in artikel 13 van Raadsverordening (EG) 1698/2005. De strategische monitoringsrapportage gaat over de geboekte voortgang bij het uitvoeren van de Nationale Plattelandsstrategie, en de bijdrage die hiermee is geleverd aan de verwezenlijking van de communautaire strategische richtsnoeren.

Het eerste samenvattende strategische rapport is in 2010 opdracht van het Regiebureau POP opgesteld door het Landbouw Economisch Instituut (LEI) op basis van de Jaarverslagen over de uitvoering van POP2 over de jaren 2007, 2008 en 2009, de Nationale Plattelandsstrategie en conceptversies van de MTE. De conclusies zijn in lijn met die van de MTE. Het Comité van Toezicht POP NL heeft op 2 december kennisgenomen van de conceptrapportage, die op 17 december 2010 is toegezonden aan de Europese Commissie (zie ook §4.1.1).

6.4 Evaluatie tijdens de uitvoering

Evaluatie tijdens de uitvoering biedt sturingsmogelijkheden voor de Beheersautoriteit en het Comité van Toezicht.

Uitgangspunt voor het systeem van monitoring en evaluatie van het POP2 vormt het Gemeenschappelijk Toezicht- en Evaluatiekader (GTEK), zoals dat gezamenlijk door de Commissie en de lidstaten is opgesteld en vastgelegd in het EU-handboek Monitoring en Evaluatie.

6.4.1 Belangrijkste mijlpalen

De belangrijkste mijlpalen in 2010 op het gebied van evaluatie tijdens de uitvoering waren de uitvoering en oplevering van de Mid Term Evaluatie POP2, de eerste Strategische Monitoringsrapportage en het Jaarverslag over de uitvoering POP2 over 2009. De MTE was tevens het grootste project van 2010. Zie voor meer informatie §6.2.

6.4.2 Ondernomen en lopende evaluatieactiviteiten

Evaluaties subsidieregelingen

In 2010 is in opdracht van het ministerie van EL&I een drietal POP-(sub)maatregelen uit de Regeling LNV-subsidies geëvalueerd. Het gaat om:

- Ondersteuning van jonge landbouwers (maatregel 121) (evaluatie uitgevoerd door LEI)
- DEMO-regeling (onder maatregel 111) (evaluatie uitgevoerd door LEI)
- Beroepsopleiding en voorlichting (onder maatregel 111) (evaluatie uitgevoerd door Bureau Bartels)

In deze evaluaties vindt een verdere verdieping plaats van de reikwijdte, effectiviteit en efficiency van de maatregelen. De uitkomsten kunnen een bijdrage leveren aan eventuele bijsturing van de uitvoering van POP2 in de jaren 2011 t/m 2013. Verder is in 2010 onderzoek gedaan naar de regeling Praktijknetwerken: communicatieactiviteiten m.b.t. producten uit de netwerken en het trainen van procesbegeleiders. Uitvoerder: WUR/ASG (Animal Science Group).

Aanvullende studies

Daarnaast werden in 2010 alternatieve evaluatiemethoden voor plattelandsbeleid onderzocht (Terluin en Roza, 2010). Hierbij werden in totaal 22 evaluatiemethoden onder de loep genomen en aanbevelingen gedaan ter verbetering van het GTEK. In 2010 is het LEI in de provincie Zeeland een pilot gestart voor het testen van een van

die methoden. Ook is er in 2010 onderzoek gedaan naar “sturen op doelen” versus “sturen op maatregelen” bij monitoring en evaluatie van plattelandsbeleid. Dit onderzoek is door Ida Terluin (LEI) gepresenteerd tijdens de focusgroepbijeenkomst op 3 november 2010 (zie ook §6.4.4).

Actualiseren indicatoren

In 2009 heeft de Europese Commissie de Lidstaten verzocht om hun uitgangsimplicatoren te actualiseren tot het niveau van 2006, met het oog op de Mid Term Evaluatie. Nederland heeft aan dit verzoek voldaan. Dit heeft geleid tot een aangepaste versie van de Nationale Plattelandsstrategie, die in maart 2010 werd ingediend bij de Commissie.

Afstemming met andere evaluaties

In 2010 heeft enkele keren inhoudelijk overleg plaatsgevonden over mogelijke afstemming tussen de Mid Term Evaluatie ILG en de Mid Term Evaluatie van POP2.

Geconcludeerd is dat beide rapportages verschillen qua abstractieniveau, maar afgesproken is wel dat kennis en ervaring waar mogelijk zouden worden uitgewisseld.

Oplossen knelpunten in de uitvoering

Om knelpunten in de uitvoering op te sporen of aan te pakken zijn in 2010 verschillende activiteiten georganiseerd: op 4 maart vond een workshop over maatregel 125 plaats in congrescentrum ‘Antropia’ in Driebergen met als doel het aandragen van oplossingen voor de stagnerende uitvoering van maatregel 125 van het POP2. Deze maatregel onder as 1 wordt onder regie van de provincies ingezet voor structuurverbetering in de landbouw. Aan de bijeenkomst namen ca. 50 personen deel, afkomstig vanuit met name provincies (POP-coördinatoren, beleidsmedewerkers), DLG (projectleiders uitvoering, medewerkers regelingen, medewerkers Betaalorgaan POP2), het toenmalige ministerie van LNV, LTO en uitvoerende instanties. Het resultaat was een plan met acties op de korte termijn

(1 maand), de middellange termijn (1-3 maanden) en langere termijn (3-6 maanden) die tot verbetering van de uitvoering moesten leiden.

Op 14 september organiseerde het Netwerk Platteland een werkatelier knelpunten POP2. Met bij het POP2 betrokken partijen is gesproken over knelpunten op het gebied van projectindiening en -beoordeling, financiën, administratieve lasten, communicatie en samenwerkingsprojecten. Er zijn verbeteracties benoemd en belegd bij verschillende partijen.

Gebruik van informatiebronnen

In 2010 verscheen de eerste ‘Balans van de leefomgeving’. Dit is een tweejaarlijkse rapportage van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Het PBL evalueert daarin het beleid voor milieu, natuur en ruimte. Deze rapportage is een voortzetting van de jaarlijkse rapportages over natuur (Natuurbalans) en milieu (Milieubalans), en is een bron van informatie geweest voor de Mid Term Evaluatie.

6.4.3 Dataverzameling en –analyse

Het Regiebureau POP heeft in 2010 een overzicht gemaakt van de beschikbaarheid van gegevens voor alle indicatoren in het GTEK. Aan de hand van dit overzicht zijn de indicatoren geïdentificeerd waarvoor nog geen of onvoldoende data zijn verzameld. Het meest urgent was het ontbreken van gegevens bij een aantal resultaatindicatoren. In overleg met het LEI wordt hiervoor per resultaatindicator of per maatregel een oplossing dan wel alternatieve methode gezocht.

Ook de voor- en najaarsronde langs budgethouders die het Regiebureau ieder jaar maakt (zie §3.4), kan worden gezien als een activiteit in het kader van evaluatie tijdens de uitvoering.

6.4.4 Netwerkactiviteiten

- In juni 2010 was het Regiebureau POP vertegenwoordigd op de conferentie ‘Beyond indicators: evaluating the processes of EU rural development policy’.
- In juli 2010 is een delegatie van Dienst Landelijk Gebied Betaalorgaan naar Boekarest (Roemenië) gereisd

² Terluin, I.J. en P. Roza. Evaluation methods for rural development policy. LEI Wageningen UR, den Haag, 2010

om een workshop te verzorgen over monitoring en evaluatie van maatregelen op het gebied van plattelandsontwikkeling. Dit werkbezoek vond plaats in het kader van een zogeheten government to government-project tussen Nederland en Roemenië met de titel 'Common Monitoring and Evaluation System for the National Rural Development Programme for Romania'. Dit project werd opgestart in 2008. Het Regiebureau POP is bij de voorbereidingen van deze buitenlandse missie betrokken geweest. Het project is definitief afgesloten in september 2010.

- Op 2 juli en 26 november was het Regiebureau aanwezig bij het Evaluation Expert Committee in Brussel.
- Op 3 november heeft het Regiebureau POP een focusgroepbijeenkomst Monitoring en Evaluatie georganiseerd. Onder begeleiding van Margot van Soetendael van de Brusselse Helpdesk Monitoring en Evaluatie is een dagdeel met alle relevante stakeholders gebrainstormd over het Gemeenschappelijk Toezicht- en Evaluatiekader van de toekomst, en mogelijke verbeterpunten daarvoor. Dergelijke focusgroepbijeenkomsten vonden plaats in alle Lidstaten. Terugkoppeling van de bevindingen op EU27-niveau vond plaats in het Evaluation Expert Committee van 26 november.

Voor de bijeenkomsten en seminars waar het Regiebureau aanwezig is geweest, anders dan op het gebied van monitoring en evaluatie, zie § 7.5.

7. Communicatie

7.1 Passie Op het Platteland-prijs

Vanaf het moment dat het CvT in juni 2008 het startschot gaf, zijn door het Regiebureau veel voorbereidingen verricht voor een feestelijke uitreiking van de eerste Passie Op het Platteland-prijs.

Alle POP2-projecten die waren afgerond vóór 31 december 2009 konden meedingen naar de prijs die op 25 maart 2010 werd uitgereikt tijdens de conferentie Sociaal, Vitaal Platteland. Deze conferentie, met als thema 'het verzorgend vermogen van dorpen' werd georganiseerd door het Netwerk Platteland/Movisie, en vond plaats in het provinciehuis van Flevoland in Lelystad.

De winnaars werden bekendgemaakt door toenmalig demissionair minister Verburg die de zaal toesprak via een videoboodschap waarin zij tevens het belang van topdorpen benadrukte. De juryvoorzitter, dhr. J. Vennevertloo, wethouder van de gemeente Berkelland en namens de VNG lid van het CvT POP NL, reikte vervolgens de prijzen uit.

De winnaar van de publieksprijs was het project 'Revitalisatie Dorpshuis Weersterheem' uit het Groningse Garrelsweer. De initiatiefnemer van dit as 3-project³ ontving een mand met streekproducten en een plaquette als aandenken.

De jury prijzen werden gewonnen door: Rozenkwekerij Otte uit het Zeeuwse Kapelle (winnaar in as 1)⁴, Boerderij Spa in het Overijsselse Nutter (winnaar in as 3) en het Groningse muziektheater Swet uit Leek (winnaar in as 4)⁵. Zij hebben ieder een bedrag van € 2.500 en een plaquette ontvangen.

De doelstelling van de Passie Op het Platteland-prijs was: 'het genereren van media-aandacht voor het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013 opdat de bekendheid van (de mogelijkheden van) het programma wordt vergroot, en potentiële eindbegunstigden op (project)ideeën worden gebracht. Dit kan een positieve bijdrage leveren aan het op gang brengen van projecten'. De werkgroep die de verkiezing voorbereidde en het extern ingehuurd communicatiebureau "Citaat" hebben gedurende het hele traject verschillende acties ondernomen om deze doelstelling te halen.

Nadat het CvT in juni 2008 had ingestemd met het plan van aanpak is een landelijk persbericht uitgegaan om de verkiezing aan te kondigen. Uitgangspunt voor de verkiezing was, dat de aanmeldingen voor de prijs 'van onderop' moesten komen, zonder voorselectie door regelingseigenaren. Vandaar dat er een gecombineerde communicatiestrategie werd ingezet van enerzijds 'brede' bekendmaking (via de websites/nieuwsbrieven van het Regiebureau POP, het Netwerk Platteland, het LNV-loket, de provincies etc), anderzijds een directe aanschrijving van de - relatief beperkte - groep potentiële deelnemers. Vooral na de directe aanschrijving kwamen de aanmeldingen goed op gang.

Uit de 66 inzendingen werden 11 genomineerde projecten gekozen, waaromheen een publiekscampagne van start ging. Deze campagne was een groot succes. Van elk genomineerd project werd een promotiefilmpje gemaakt waarop via de website van het Netwerk Platteland kon worden gestemd. In totaal zijn er 3.300 stemmen uitgebracht. Bijzonder was dat op de uiteindelijke winnaar van de publieksprijs méér stemmen zijn uitgebracht dan het aantal inwoners van het dorp!

De verkiezing heeft veel aandacht gekregen in de regionale media. In diverse kranten, op regionale en lokale televisiezenders en op talloze websites is aandacht geschonken aan het evenement. Zowel in de aanloop ernaartoe, tijdens de publiekscampagne, als naderhand. Bovendien leefde de verkiezing echt 'in het veld' bij Lokale Actiegroepen en potentiële deelnemers, maar ook bij maatschappelijke organisaties en vrijwilligers in dorpsuizen.

De genomineerden en uiteindelijke winnaars waren zonder uitzondering zeer tevreden met de positieve aandacht en de waardering die zij ontvingen tijdens, en naar aanleiding van, de verkiezing. Het winnen van de publieksprijs door het project in Garrelsweer is zelfs uitgemond in een spontaan dorpsfeest!

³ As 3 is de derde prioritaire doelstelling van het POP2: Leefbaarheid van het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie.

⁴ As 1 is de eerste prioritaire as van het POP2: Verbetering concurrentievermogen van de landbouw.

⁵ As 4 is de LEADER-as binnen POP2 die staat voor gebiedsontwikkeling 'van onderop'.

Geconcludeerd kan worden dat de verkiezing vooral op regionaal niveau media-aandacht heeft gegeneerd. Omdat de genomineerde projecten uit verschillende regio's afkomstig waren, is een groot deel van Nederland bereikt en hebben zowel het grote publiek als potentiële eindbegunstigden kennis kunnen nemen van (de mogelijkheden van) het POP2 en de rol van Europa hierin. Er is een verscheidenheid aan projecten ingediend in drie van de vier assen, dus het programma is nagenoeg in zijn volle breedte aan bod gekomen. De indruk is dat in as 3 en 4 de voortvarendheid, waarmee projecten worden geïnitieerd, is toegenomen. Mensen met projectideeën lijken gemakkelijker hun weg te vinden, en schromen niet de mogelijkheden te verkennen. De publiciteit rondom de Passie Op het Platteland-prijs heeft hier vrijwel zeker een positieve invloed op heeft gehad.

7.2 Nieuwsbrief

In 2010 zijn drie digitale nieuwsbrieven uitgebracht en verzonden aan zo'n vierhonderd abonnees.

7.3 Website

De aangepaste website is in de eerste helft van 2010 gelanceerd. Alle versies van het POP2 vanaf de initiële goedkeuring van het programma staan erop, en er zijn nieuwe rubrieken bijgekomen, bijvoorbeeld met actuele berichten en informatie voor potentiële subsidieaanvragers.

De website is in 2010 door ruim 8.800 bezoekers geraadpleegd. Het totaal aantal bezoeken aan de site bedroeg in 2010 ruim 16.000.

7.4 Pers

Het Regiebureau heeft in 2010 in het kader van de publiekscampagne rondom de Passie Op het Platteland-prijs 11 persberichten verstuurd (één voor ieder genomineerd project) naar relevante vakbladen, regionale dagbladen, en omroepen. Deze persberichten brachten de publiekscampagne op gang, en het nieuws verspreidde zich werkelijk als een olievlek, met name op internet. Zie voor meer informatie over de publiekscampagne § 7.1.

7.5 Conferenties en overige bijeenkomsten

In april heeft het Regiebureau deelgenomen aan de Europese conferentie "De rol van vrouwen bij duurzame plattelandontwikkeling" die werd georganiseerd in Cáceres, Spanje, in het kader van het voorzitterschap van de EU, dat het gastland op dat moment bekleedde. Over de conclusies van de conferentie is verslag uitgebracht aan de toenmalige minister van LNV.

Eveneens in april 2010 heeft het Regiebureau POP een ééndaagse cursus 'Staatssteun in de POP-praktijk' georganiseerd ten behoeve van betrokkenen bij de uitvoeringspraktijk POP (provinciaal medewerkers, medewerkers DLG Betaalorgaan en delegated body DR). Vanwege de grote belangstelling is de cursus tweemaal gegeven en in totaal bezocht door ruim 50 personen. De cursus werd op verzoek van het Regiebureau POP verzorgd door de Lysias-groep.

Op 21 juni heeft het Regiebureau samen met de Directie AKV een presentatie over het Nederlandse POP2 gegeven voor een delegatie uit de Oekraïne. De bijeenkomst vond plaats op het ministerie in Den Haag.

Op 28 en 29 september 2010 was de directeur van het Regiebureau op uitnodiging van de Europese Commissie aanwezig bij het 'Second seminar on ensuring good management of Rural Development Programmes' in Brussel.

Op 30 september heeft het Regiebureau een excursie naar Brussel georganiseerd voor medewerkers van DLG Betaalorgaan en Dienst Regelingen. Het doel was om Brussel 'dichterbij' de mensen te brengen die zich dagelijks met POP2 bezighouden. Er is een bezoek aan de Permanente Vertegenwoordiging (PV) gebracht alwaar niet alleen de PV zich presenteerde, maar waar ook DG Agri en Plattelandontwikkeling van de Europese Commissie en het Huis van de Nederlandse Provincies hun rol uiteenzetten. In het Europees Parlement kreeg het gezelschap een rondleiding door het gebouw, en vond er een inhoudelijke ontmoeting plaats met mevrouw Esther de Lange, Europarlementariër voor het CDA.

Op 11 oktober heeft het Regiebureau samen met de Directie AKV van het toenmalige ministerie van LNV en Dienst Landelijk Gebied Betaalorgaan een presentatie gegeven voor een Finse delegatie over de uitvoering van POP2 in Nederland. De bijeenkomst vond plaats op het ministerie in Den Haag.

7.6 Informatiemateriaal

In 2010 is nieuw informatiemateriaal over POP2 ontwikkeld, te weten een geactualiseerde versie van de folder voor potentiële eindbegunstigden en een aanvulling op de samenvatting van het POP2. In beide uitgaven zijn alle aanpassingen verwerkt sinds de initiële goedkeuring van het programma in 2007, waaronder de Nieuwe Uitdagingen en de bijbehorende gelden in het kader van de Health Check- en het Economisch Herstelpakket.

8. Personele en managementinformatie

8.1 Personeel

Sinds 1 juni 2010 is Lisette Sleeuwenhoek via uitzendbureau Start in deeltijd aan het werk als office-manager bij het Regiebureau POP. Het secretariaat is met haar komst weer op volle sterkte.

8.2 Formatie

Het Regiebureau heeft als programmaorganisatie geen eigen ambtelijke formatie, maar werkt met detacheringen vanuit het Ministerie van EL&I en de provincies. De formatie is vastgesteld op 6 fte., vanwege deeltijd feitelijk ingevuld met 8 personen.

8.3 Bedrijfsvoering

Het Regiebureau POP wordt op financieel-administratief gebied ondersteund door het Financieel Diensten Centrum en op personeelsgebied door het PSC van het Ministerie van EL&I.

8.4 Facilitair

Het Regiebureau huurt kantoorruimte van DLG, maakt gebruik van de technische infrastructuur van EL&I/DLG en doet regelmatig een beroep op facilitaire ondersteuning van EL&I en DLG. Op ICT-gebied wordt het Regiebureau ondersteund door DICTU van het Ministerie van EL&I.

8.5 Financiën

De uitgaven voor personeel en materieel zijn in 2010 binnen de kaders van de begroting gebleven.

Bijlage 1: samenstelling Comité van Toezicht POP in 2010

- **mevr. G. Verburg**, voorzitter, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (voorzitter) (tot oktober 2010)
- **dhr. Dr. H. Bleker**, voorzitter, Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorzitter) (vanaf oktober 2010)
- **dhr. mr. J.L. Evertse**, Gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland (tevens plv. voorzitter), namens landsdeel West
- **dhr. G.H.M. Driessen**, Gedeputeerde van de provincie Limburg, namens landsdeel Zuid
- **dhr. D.A. Hollenga**, Gedeputeerde van de provincie Groningen, namens landsdeel Noord
- **dhr. P. Jansen**, Gedeputeerde van de provincie Overijssel, namens landsdeel Oost
- **mevr. ir. A.N. Wouters**, Directeur-Generaal van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit / Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **dhr. drs. C.B.F. Kuijpers**, Directeur-Generaal Ruimte van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu / Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- **mevr. drs. J.P. Zevenbergen-Herweijer**, namens de sociale en economische partners
- **dhr. J.H. Vennevertloo**, namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten tot september 2010,
- **dhr. De Kruijff** namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vanaf september 2010
- **dhr. P. Tarno**, namens de Europese Commissie (tot maart 2010)
- **dhr. Migas**, namens de Europese Commissie (vanaf maart 2010)
- **dhr. mr. drs. P.C.G. Glas**, namens de Unie van Waterschappen tot 1 januari 2010,
- **dhr. Prof. Dr. S.S.M. Kuks**, (vanaf 1 januari 2010).
- **dhr. ir. J.T. Bos**, Vereniging Natuurmonumenten, namens de natuur- en milieuorganisaties (tot december 2010,
- **dhr. T. Wallaert**, Vereniging Natuurmonumenten, namens de natuur- en milieuorganisaties (vanaf december 2010).
- **dhr. A.J. Maat**, LTO Nederland, namens de landbouworganisaties
- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, directeur Regiebureau POP, secretaris

Bijlage 2: medewerkers Regiebureau POP in 2010

Directeur:

- **dhr. ir. J.A.W.H.M. Zwetsloot**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit / Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Stafmedewerkers:

- **dhr. ing. P. Louwerse**, gedetacheerd vanuit de provincie Overijssel
- **mevr. mr. drs. A.M.P. Nap**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit / Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **mevr. drs. I. Oppedijk**, gedetacheerd vanuit de provincie Groningen
- **mevr. W.L.M. Verviers-Rigter**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit / Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **dhr. ing. A. Vorstenburg**, gedetacheerd vanuit de provincie Zuid-Holland

Secretariaat:

- **mevr. M. W. Vergeer-Abeleven**, gedetacheerd vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit / Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- **mevr. N.L.A. Sleuwenhoek**, gedetacheerd via uitzendbureau Start (m.i.v. juni 2010).